

Povestea lui Făt-Frumos din neamul urșilor

de Emilian Turbatu

Odată demult, pe vremea poveștilor și a legendelor, trăia în satul Mărcuș de pe lângă Câmpulung Muscel, o fată într-atât de frumoasă, că până și soarele se oprea din călătoria lui semeață prin înaltul cerului, doar ca să o privească. Se bucura câteva clipe de vederea ei, apoi își relua goana nesfârșită, după ce revărsase asupra sa mai multă căldură și lumină decât asupra oricărei alte ființe de pe lume.

Numele ei - cunoscut peste nouă hotare - era Simina, iar povestitorii și rapsozii se înghesuiau să-i laude frumusețea.

Numai că fata era singură, pentru că băieții nu îndrăzneau să-i vorbească, iar când îi privea cu zâmbetul ei luminos, își pierdeau graiul și nu reușeau să îngaime mai mult de două vorbe.

Nici părinți nu mai avea, căci se prăpădiseră cu câteva ierni în urmă, dar Simina era veselă și harnică, așa că se gospodărea singură și trăia bine.

Celelalte fete nu o pizmuiau, pentru că era bună cu ele. Când unei fete din sat îi plăcea de vreun flăcău, frumoasa noastră din poveste se ducea la el să îi spună câteva vorbe bine socotite, iar băiatul își dădea seama că ar face mai bine să-și mute gândul de la Simina și să se gândească la aceea care îl iubea.

Unul dintre flăcăii căzuți sub farmecul ei era Gheorghe, cel mai priceput vânător din sat. Dar pentru Simina, Gheorghe nu era mai mult decât un prieten. Cel mai bun prieten, într-adevăr, dar nu se gândise vreodată la el altfel decât ca la un frate. Se cunoșteau încă de mici și erau nedespărțiți, iar sătenii mai în vârstă încă își aminteau - cu un zâmbet în colțul gurii - de isprăvile din copilărie ale celor doi.

În fiecare sâmbătă seara, la Mărcuș se ținea hora satului, iar tinerii din satele învecinate veneau cu toții la horă. Băieții veneau numai ca să o vadă pe Simina, iar celelalte fete veneau pentru că la hora din satul lor nu mai rămăneau prea mulți băieți.

Într-o sâmbătă de sfârșit de primăvară, hora se încinsese mai aprinsă ca niciodată, iar fetele și băieții jucau ațățați de îmbrățișarea serii calde și de mirosul de fân cosit.

Lăutarii îi ziceau din scripci și țambale, iar tinerii chiuiiau întărâtați de muzică.

În liniștea ce se lăsase între două sârbe, se auzi în depărtare un răget înfricoșat, iar lăutarii, după ce ascultaseră câteva clipe înfrigurați, ridicară din umeri și-și înteriră cântul.

Nici două sârbe nu avură timp să cânte, că se opriră din nou, când în cercul făcut de lumina făcliilor, apără un flăcău voinic și frumos ca o noapte cu lună plină. Avea pielea albă ca laptele, dar pletele, sprâncenele și mustața îi erau negre ca pana corbului. Și era îmbrăcat ca un boier, cu cămașă albă brodată cu borangic și nădragi negri cu înflorituri, iar în picioare avea cizme lucioase, cu pinteni. Ducea de căpăstru un armăsar mare, cu un piept voinic și niște picioare puternice în care se împleteau odgoanele mușchilor.

Fetele se desprinseră din cercul dansatorilor și se duseră pe margine, aruncându-i ocheade voinicului și rugându-se în gând ca acesta să le ceară la joc.

Însă Făt-frumosul nostru se duse numaidecât la Simina, care rămăsese în mijlocul cercului de dansatori și o invită la sârbă. Toți ceilalți oftară dezamăgiți, dar nimeni nu putea să spună că cei doi nu se potrivesc în frumusețe.

Jucară ei cât jucară, cuprinși de beția muzicii, iar la spartul horei, voinicul nostru o luă pe calul său ca să o ducă pe fată acasă. Ajunși în fața porții, cei doi se așezară la vorbă și nu se despărțiră decât

atunci când flăcăul văzu că luna plină trage către apus. Sări ca ars de pe băncuța pe care stătea și-i dădu fetei binețe, apoi încălecă și porni în galop. Când luna apusese de tot, soarele aprinse dealurile cu flăcări de aramă, iar fata auzi același răget înfricoșat ca mai înainte. De-abia avu timp să doarmă oleacă și se trezi ca să se apuce de treburile casei, negândindu-se la altceva decât la străinul acela frumos.

Simina se duse la horă în duminicile următoare, dar voinicul nostru nu mai veni. Într-o miercuri pe la prânz, fata plecă peste deal înspre Bughea, să ducă demâncare cosașilor. Cum mergea ea așa cântând de urât, ajunse pe la fântâna ursului de dinjos de teii Mărcușului. De cum ieși de sub poalele pădurii de mesteceni, văzu la câțiva metri o namilă de urs care se uita la ea fremătând din tot corpul. Fata țipă și îngheță pe loc, iar ursul - după ce o privi câteva clipe - se întoarse și se depărtă, uitându-se din când în când înapoi. Când acesta se pierdu în zare, Simina fu scuturată de un fior și își reluă calea, tremurând din când în când.

Cum ajunse la cosași, îl luă de-o parte pe Gheorghe și-i povesti țărășenia.

Bărbatul lăsă de îndată coasa și își luă arcul și săgețile, pornind pe urmele ursului.

Nici nu se îndepărtase bine că fata îl strigă, apoi alergă după el, iar când îl ajunse din urmă cu răsuflarea tăiată, îl rugă să-l lase pe urs în pace, că acesta nu-i făcuse niciun neajuns. Gheorghe o liniști și o duse înapoi la cosași, apoi porni din nou după urs spunând că se duce să aducă o găleată de apă.

Seara, Simina și Gheorghe se întâlniră din nou în sat, iar când fata îl întrebă de ce nu se întorsese la cosași cu găleata, acesta nu-i răspunse decât cu o clătinare din cap. Cosașii nu prea erau bucuroși, pentru că - rămași fără apă - trebuiseră să se oprească des din muncă și să se ducă să bea apă de la fântână.

Duminica următoare fu din nou lună plină, iar fata se duse la horă cu inima îndoită, sperând ca de data asta să-l revadă pe străinul acela care-i furase gândurile. Jucă ea ce jucă până la apusul soarelui, iar când luna răsări și se aprinseră făcliile, toți cei de la horă auziră din nou răgetul acela tainic și înfricoșător.

Nici nu avură timp să-și reia bine jocul, că în cercul de lumină apăru străinul și - lăsându-și calul legat de un pom - se duse la Simina și o luă la joc. Numai că de data asta nu mai jucară ca ultima oară până la miezul nopții, ci rămaseră mai mult pe margine, vorbind câte în lună și câte în stele. Când luna fu de două sulițe pe cer, o urcă pe calul lui și o duse până în fața porții. Fata descălecă, iar voinicul nostru o prinse în brațe și o sărută înfocat. Simina se lipi de el fremătând și - cu răsuflarea tăiată - se așezară pe băncuța de crengi de la poartă și rămaseră până la răsărit de soare, povestind și răsărind la fiecare două vorbe și sărutându-se din când în când. Ca și data trecută, Făt-frumos plecă în grabă la apusul lunii, iar fata strigă în urma lui:

- Când vîi să ne vedem?

- La următoarea lună plină! răspunse el din galop.

O umbră în noapte porni în fugă pe urmele calului, dar acesta alerga acum ca o nălucă. Atunci când apăru soarele, umbra se întoarse înspre răsărit, iar prima rază căzu pe fața scaldată de sudori a lui Gheorghe. Chiar atunci se auzi un urlet de fiară, iar bărbatul puse o săgeată în arc. Se uită fără să-și creadă ochilor când văzu calul, care alerga de-acum fără călăreț și părea că urcă în zbor înspre luna apusă. Dar nu avu prea multă vreme să se mire, pentru că auzi un mormăit de urs în depărtare, așa că o luă din nou la fugă înspre locul din care se auzea.

Spre seară se întoarse în sat cu mâinile goale, răspunzând încruntat și încrâncenat la binețele sătenilor, care întorceau capul după el, mirați.

Duminicile următoare la horă, Simina și Gheorghe îl așteptară fără prea mare speranță pe voinicul nostru, pentru că știau că nu se întorcea decât la următoarea lună plină. Și într-adevăr, acesta nu se mai

arăță decât după patru săptămâni. Gheorghe îl aștepta totuși la poartă de fiecare dată, încrunțat și mormăindu-și în barbă. Se vedea că era măcinat de niște gânduri nu prea plăcute.

În seara de duminică a următoarei lune pline, Gheorghe aștepta ca de obicei la vreo 20 de pași de lăutari iar ochii i se aprinseră când văzu în depărtare un armăsar falnic ducând-ul în șa pe cel pe care-l așteptase în duminicile de dinainte.

- Ia stai așa omule, îi strigă Gheorghe când celălalt se apropiase. Descalacă o țără, că am o vorbă cu dumneata.

Străinul îl privi câteva clipe, apoi ridică din umeri și sări sprinten de pe calul care se îndreptă alene către pomul de care îl lega de obicei stăpânul său.

- Gheorghe - îi spuse străinul blând, după ce îl privise atent - nu e bine să porți supărare pentru niște lucruri pe care nu le poți schimba. Mai bine așează-te oleacă și gândește-te care sunt urmările a ceea ce vrei să faci.

- Să mă gândesc? strigă celălalt întărâtat. Să te las să te giugiuiești cu iubita mea? Mai degrabă o să te tai.

Și spunând acestea, Gheorghe scoase jungherul de la cingătoare.

- Gheorghe - strigă Simina - ce vrei să faci? Bagă cuțitul la loc!

- Simină, nu te băga! Astea-s treburi de bărbați.

Sătenii se apropiară în grabă, dar rămaseră pe margine, privind-i uimiți. Gheorghe se repezi către străin, iar Simina făcu doi pași să se bage în fața lui. Dar străinul se mișcă iute ca fulgerul. Înainte să-și dea seama cei din jur de ceea ce se petrece, o luă pe fată de mijloc și o duse lângă cal, apoi se întoarse spre Gheorghe, iar cuțitul acestuia îi sări din mână și căzu pe un bolovan cu un țuiut ascuțit. Străinul se opri la 10 pași de vânător. Câteva picături de sânge îi curgeau din palmă, pentru că îi smulsese cuțitul prinzându-l de lamă.

- Gheorghe - spuse el privindu-l aprins - nu vreau să-ți fac vreun rău, dar dacă te mai apropii o dată de mine am să te dobor la pământ.

Vânătorul scoase un răcnet și smulse o ulucă din gard. Învârtind-o deasupra capului se apropie de celălalt și lovi năprasnic.

Dar străinul sări în lături, iar când Gheorghe încercă din nou să-l lovească, se feri, apoi făcu un pas spre el și-l lovi în coșul pieptului cu pumnii și o dată în creștetul capului. Gheorghe lăsă uluca să-i scape din mână cu un icnet și ridică pumnii, dar Făt-Frumos îl mai lovi de două ori. Vânătorul se uită buimac în jur, apoi căzu la pământ gemând și rămase nemișcat. Doar din piept i se auzea din când în când respirația șuierată.

Simina țipă și se apropie în grabă, iar străinul îi spuse întristat:

- N-am putut face altfel ...

- E mort? întrebă fata îngrozită.

- Nu, nici pe departe. Doar că o să doarmă până mâine și o să se scoale cu durere de cap. Simina, eu nu puteam să ...

Dar fata îi tăie vorba:

- Știu, nu ești tu de vină. El a scos primul cuțitul, apoi a sărit la tine cu uluca. Nu știu ce l-a apucat, că Gheorghe nu a făcut niciodată așa ceva.

Străinul plecă privirea și se uită îndurerat la bărbatul culcat pe jos. Din mulțimea de privitori se desprinseră doi care veniră și-l ridicară, apoi îl luară de după umeri și-l duseră acasă.

Simina se ridică pe vârfuri și-l sărută pe străin pe obraz, iar el îi zise:

- Simină, eu nu mai am poftă să joc ... hai mai bine să ne așezăm pe deal să privim luna și stelele.

Fata se lipi de el și porniră către deal, iar calul îi urmă de departe, la pas.

Cei doi tineri se iubiră toată noaptea sub cerul spuzit de stele, iar când prima geană de lumină se arătă către răsărit, străinul plecă în grabă, spunându-i fetei că o să vină din nou la următoarea lună

plină. Nici nu plecase bine că un răcnet sfâșie liniștea nopții, iar fata se ridică speriată și plecă în grabă către casă.

A doua zi dimineța, Simina găsi în fața ușii o claie de crăci pline cu zmeură, mere și afine. Se miră tare când le văzu și mâncă până se sătură, iar pe cele care-i mai rămăseseră le fierse cu miere și le puse în ulcele de lut, pentru la iarnă.

Bănuia că Făt-Frumosul ei i le adusese, dar oricât încercă să se scoale mai de dimineță sau să nu doarmă noaptea, nu reuși să-l vadă.

De cum o fura somnul - fie și numai câteva clipe - când se trezea, crăcile cu fructe de pădure, sau mere și pere vâratice, erau deja în fața ușii. Și nu erau numai fructe. Câteva pietre strălucitoare și frumos colorate, pentru care meșterii făurari ar fi plătit bani grei, își găsiră loc pe o poliță. Iar Simina le lua câteodată în mână și le privea vrăjtită; de fiecare dată după aceea se simțea puternică și plină de viață. De câteva ori găsi câte un cocoș de munte și faguri de miere, iar o dată un mistreț și încă o dată un cerb falnic. Fata le puse la afumat sau la pastramă, iar când i se umplu cămara de nu mai avea unde să le pună, se duse pe la familiile sărmene de prin împrejurimile Mărcușului și li le dădu.

În câteva rânduri văzu în depărtare un urs, iar când trecea pe lângă vreun frunziș mai des, auzea zgomote ușoare și chiar vedea câteodată doi ochi care o priveau feriți și care dispăreau imediat ce fata se îndrepta înspre ei.

Gheorghe - după o zi și o noapte de zăcut în pat după întâlnirea cu iubitul Siminei - se mai întremase, iar de-acum colinda muscelele din jur în căutare de vânat. Când se întorcea seara, le spunea sătenilor să nu-și mai trimită copiii departe, pentru că văzuse nenumărate urme de labe de fiare prin jurul satului.

Nu văzu însă niciun urs, până cu vreo săptămână înaintea următoarei luni pline.

În dimineța aceea nu mai putuse să doarmă, așa că își luase arcul și săgețile și porni la vânătoare. Trecând pe lângă casa Siminei, văzu în fața ușii acesteia o grămadă mare de crăci pline cu prune vâratice pentru magiun. Cu coada ochiului văzu o umbră dând colțul casei și o luă la fugă după ea. În lumina răsăritului de soare văzu că umbra aceea era un urs, așa că se opri și puse o săgeată în arc. Trase dar nu îl nimeri, iar animalul o luă la goană. Mai puse o săgeată în arc, iar de data asta i-o înfipse într-o labă din spate. Ursul răcni de durere, dar nu se opri, ci șontăcăi până la marginea pădurii.

Urmând dâra de sânge, vânătorul se ascunse în umbrele copacilor, cu arcul pregătit, uitându-se în toate părțile. Auzind un fâșâit într-un tufiș se întoarse și slobozi săgeata, iar o pasăre își luă zborul bătând înțețit din aripi. Nu apucă să-și pună în arc altă săgeată, că auzi din stânga un nou fâșâit și de-abia apucă să se întoarcă, doar ca să vadă o namilă de urs care îi dădu o labă de-l culcă la pământ. Arcul îi zbură din mână și ursul veni asupra lui răcnind amarnic. Vânătorul închise ochii și își spuse în gând o rugăciune, pentru că știa că e pierdut. Dar în locul colților care să-i sfâșie carnea, simți doar suflarea caldă a animalului. Deschise ochii cu teamă și văzu că ursul îl privea drept în ochi. Acesta gâfâia de durere și după ce îl privi câteva clipe se depărtă un pas. Gheorghe întinse mâna după arc, dar animalul se răsuci sprinten și, cu o lovitură de gheară, îi rupse coarda. Îl privi iarăși câteva clipe, apoi mormăi o dată și se îndepărtă greoi, șchiopătând.

Nici nu se depărtase 20 de pași, că Gheorghe scoase o coardă nouă de la chimir și o puse la arc. Ursul răcni din nou când o săgeată i se înfipse într-o altă labă, apoi încă una în coaste. Alergă din ce în ce mai șchiopătat, cu vânătorul pe urmele lui, până ajunse la marginea unei râpe. Cu ultimele puteri se târî până deasupra hăului cu sângele gâlgâind și se prăbuși în prăpastie.

Gheorghe mai trase în el cu două săgeți, apoi își puse arcul în spate și coborî în râpă cu grijă, alunecând de câteva ori. Dar când ajunse pe fundul prăpastiei, ursul dispăruse. Urmă dâra de sânge până la gura unei grote întunecate, dar nu îndrăzni să intre fără făclie, așa că porni către sat să ceară ajutor sătenilor ca să atace ursul în peștera lui. Fură nevoiți să aștepte până a doua zi dimineță, pentru

că se pornise o ploaie din acelea de munte, care dezleagă puhoaiile și surpă muscelele. A doua zi, când ajunseră pe fundul prăpastiei, văzură că dâra de sânge fusese spălată de ploaie și nu mai reușiră să găsească peștera ursului, oricât o căutară.

În aceeași zi, dis de dimineață, Simina nu găsi la ușa casei nici fructe nici vânat și se uită mirată în jur. Auzise de la săteni cum a urmărit Gheorghe ursul, dar uită această întâmplare la următoarea lună plină, pentru că acum avea altă grijă. Trei nopți îl așteptă îngrijorată, iar restul săptămânii stătu pe băncuța din fața porții, uitându-se în depărtare cu ochii goi. Când îi dădea binețe câte un sătean, fata tresărea și îl privea uimită câteva clipe, înainte să îi răspundă. Babele din sat începură să șușotească, iar când văzură că străinul nu se arată nici la următoarea lună plină, se duseră una câte una la fată ca să o tragă de limbă și să îi dea sfaturi.

De-acum Simina trăia ca în vis, fără să se uite prea atent în jur. La horă nu se mai duse, iar tinerii de prin împrejurimi nu mai veneau la Mărcuș, că venise toamna și erau cu toții prinși cu pregătirile pentru iernat. Prin sat, cleveteala era în floare, iar babele ziceau că fata rămăsese grea.

Și rămăsese, într-adevăr. Pe-atunci, aceasta era o mare rușine. O fată care rămânea grea era prigonită, iar gura lumii avea motiv de cleveteală timp de ani și ani. Iar copilul născut "din flori" nu se putea juca și nu putea lega prietenii cu alți copii, așa că - de obicei - fata nemăritată, care rămăsese grea, pleca în lume.

Într-o seară cu frunze căzătoare de toamnă, Gheorghe se opri în dreptul băncuței de crengi pe care stătea Simina și se uita lung în hăul drumului pe care aștepta să i se întoarcă iubitul. Burta fetei cam începuse să se vadă.

- Simină, o chemă Gheorghe, iar când văzu că aceasta nu răspunde, o luă de mână și o mai chemă o dată.

Fata tresări puternic, apoi își ridică ochii către el și îi zâmbi nedumerită.

- Simină, venii să-ți zic o vorbă. Babele din sat spun că tu ai rămas grea. Așa-i?

Fata oftă și înclină de două ori din cap.

- Atunci uite ce zic eu ... hai să plecăm amândoi în lume. Ne-om duce peste munți și om trăi acolo neștiuți de nimeni, ca bărbatul cu femeia lui. Iar pe copil o să-l creștem împreună. Ce zici de asta?

Fata privi câteva clipe în gol dar nu răspunde. O lacrimă i se prelinse pe obraz, iar Gheorghe înțelese.

- Atunci vin mâine dimineață să te iau. Să ai bocceluța gata.

A doua zi dimineața, cei doi plecară spunând oamenilor din sat că se duc la Pitești. Nimeni nu-i văzu când se întoarseră din drum și o luară peste Grui, înspre Brașov.

Brumele și înghețurile iernii poleiau de-acum Mărcușul, iar în serile liniștite se ridicau cețuri dinspre râul Târgului.

Următoarea lună plină căzu în mijlocul săptămânii și chiar după apusul soarelui apăru un călăreț dintre cețurile argintate de către luna răsărind. Avea o mână legată într-o năframă, iar când coborî de pe cal, icni de durere și șchiopătă greoi înspre casa Siminei. Nu se vedea niciun alt suflet pe ulițe, iar străinul se uită în jur și bătu în poartă. Văzând că nu răspunde nimeni, își luă calul de dârlogi și se duse la casa cea mai apropiată unde se vedea o lumină. Bătu și acolo în poartă iar ușa casei se deschise și în prag apăru un țaran gros.

- Bună seara și bine v-am găsit!

- Bine ai venit, domnișorule! Dară poftește în casă!

- Nu am vreme, că acum vine noaptea și mai am de mers. Știi cumva unde este Simina?

Țăranul se scărpină în cap, apoi îi spuse încurcat.

- Apăi ... cum să-ți spun eu ... Fata a plecat. Se spune că a rămas grea și a plecat din sat. Iar Gheorghe vânătorul a plecat și el cu ea.

Străinul rămase fără grai și-l privi în culmea uimirii.

- A rămas grea?!?! Ești încredințat?

- Așa zic babele din sat. Nu știu dac-o fi adevărat sau nu.

- Și încotro a plecat?

- Către Pitești ... poate chiar au ajuns la oraș. Da' pofteste în casă, domnișorul, că doar nu-i pleca noaptea. Mâi la mine peste noapte și pleci dimineață.

- Mulțumesc, dar nu pot. Trebuie să plec chiar acum.

- Cum ți-o fi voia, domnișorul, dară ai grijă la urși, că până mai deunăzi erau pline împrejurimile de urme de labe.

Făt-Frumos clătină din cap, apoi urcă pe cal gemând de durere și porni către miază-zi.

Aceasta fu ultima oară când fu văzut de către sătenii din Mărcuș și, cu trecerea anilor, amintirea lui se stinse.

La Moieciu, iarna are putere și nu se lasă gonită decât cu greu, către sfârșitul primăverii.

Gheorghe muncise toată iarna pe la oameni, iar el și Simina trăiseră într-o colibă de lemne pe care o încropise în grabă. De-acum, că se mai mulcomise vremea, se ducea iar la vânat și nu era zi să nu aducă mai mult decât era nevoie. Locuitorii Moieciului îl căutau ca să cumpere blănuri și carne de la el, așa că Gheorghe se socotea deja să construiască o casă adevărată.

Simina se ocupa de gospodărie care, în pofida sărăciei, era curată și primitoare. Dar inima nu îi era acolo. Ea și Gheorghe trăiau ca un frate și-o soră, iar bărbatul o încuraja și o ajuta din răspuțeri. Pe la începutul primăverii burta îi crescuse și de-abia se mai putea mișca, dar tot se mai ocupa de gospodărie. Gheorghe vruse să tocmească o femeie să facă treburile casei, dar Simina nu se învoise, iar acum femeia venea doar ca să stea cu ea dacă o apucau durerile facerii.

Simina născu pe la mijlocul lui aprilie, când Gheorghe era plecat pe coclauri la vânătoare. Nașterea o slei de puteri, iar după aceea zăcu la pat.

La naștere, copilul era plin de păr des și negru, ca de urs, dar după o zi îi căzu și deveni ca orice alt copil.

Femeia - pe care o tocmise până la urmă, când căzuse Simina la pat - făcea toate treburile gospodăriei, iar cei patru stăteau de-acum împreună într-o casă pe care le-o dăduse preotul satului și care era a bisericii. Gheorghe le aducea în schimb vânat și ierburi de leac. Încet-încet Simina își recăpătă puterile, iar după vreo jumătate de an, se ocupa din nou de gospodărie și de copil, așa că femeia aceea plecă să muncească la altă casă. Când copilul fu mai răsărit, Gheorghe îl învăță să pescuiască, apoi să tragă cu arcul. Îl iubea ca pe copilul său iar sătenii nu se îndoiau că i-ar fi tată.

Pe Simina o îndrăgiseră cu toții - chiar dacă era tăcută și tristă - pentru că era pricepută și săritoare și le învățase pe toate fetele din sat să împletească și să țasă. Pânze, cămăși, sumane și cojoace ca ale ei nu mai făcea nimeni, așa că țărani din împrejurimi veneau să i le cumpere, ba câteodată chiar și orășenii de la Zărnești, Râșnov și Brașov.

Anii se scurseră unul după altul, iar copilul creștea mai repede decât ceilalți din sat. La șapte ani arăta ca alții la 15, voinic și frumos. Sătenii se mirau de înțelepciunea lui, iar fetele mai răsărite îl priveau lung.

În ziua în care se împliniră șapte ani de la nașterea lui, copilul - pe care îl botezaseră Gheorghită - se trezi devreme, înainte de răsăritul soarelui.

Luna - aproape plină - era la apus.

Flăcăul se uită mirat pe cer, apoi în jurul casei, dar nu își dădea seama ce nu era în ordine. Parcă

auzea o chemare nevăzută și câteodată simțea cu coada ochiului lumini și umbre care apăreau și dispărea fulgerător.

- Băiatul meu - îi spuse Gheorghe luându-l de umeri - a venit vremea să înveți să vânez.

- Tată, știi foarte bine că știu să vânez. Doar i-am învins pe toți băieții din sat la tragerea cu arcul și arunc cu baltagul și jungherul la fel de bine ca tine.

Gheorghe trase aer în piept privind-l mândru, dar apoi își ascunse zâmbetul și-i spuse încruntat și serios:

- Să vânez nu înseamnă numai să știi să tragi cu arcul. Înseamnă să știi obiceiurile animalelor și unde să le găsești, dar și pe unde să nu le cauți și pe care să nu le vânez.

- Să nu le cauți?! Cum adică "să știu când să nu le vânez"?

- Cum știi când e o căprioară borțoasă și când nu? Sau că un mistreț are viermi în mațe?

Gheorghică îl privi uimit, iar vânătorul îl luă de după umeri și plecă împreună la pădure. Toată ziua umblară pe coclauri, iar către seară, copilul stătu îngândurat pe prispă, tresărind când auzea cea chemare nevăzută sau vedea câte o fulgerare neîntrupată.

Pe la apusul soarelui, Simina puse de mâncare pentru toți trei, pe prispă.

- De ce tremuri Gheorghică, îl întreabă mama lui, când copilul fu scuturat de un fior.

- Nu știu mamă, răspunse el ridicând din umeri.

Simina îi puse mâna pe frunte, apoi pe gât.

- Îți arde fruntea ca de boală. La noapte am să-ți leg la ceafă oblojeală cu spirt.

Peste noapte dormi somn zbuciumat, plin de visuri neînțelese și se ridică din pat înainte de răsăritul soarelui.

Simina le aduse demâncare de dimineață și îi puse din nou mâna pe frunte, apoi clătină din cap.

- Ia de mănâncă fătul meu - îi spuse Gheorghe, apoi se răsuci către Simina - și să-i faci și un ceai de coada șoricelului, ca să prindă puteri.

Aceasta îi răspunse zâmbind cu ochii și înclinând scurt din cap, pentru că îi făcuse deja. De-abia se pusese toți trei să mănânce, când copilul se ridică tremurând, uitându-se icnind și gemând la soarele care răsărea. Părinții lui se repeziră spre el, dar nu se putură apropia, căci băiatul fusese înconjurat de un fel de negură, sfâșiată de câte o străfulgerare. Se auzi un răcnet înfricoșat, iar negura se risipi, lăsând în locul ei un urs tânăr, care-i privi uimit pe cei doi. Gheorghe se repezi la baltag iar cu cealaltă mână o trase pe Simina în spatele lui. Aceasta încercă să-l ia de mâna în care ținea baltagul, dar nu mai era nevoie pentru că Gheorghe lăsă arma în jos, privind-l îngrozit pe ursul care ieși pe ușă și o luă la fugă.

- Simină - îi zise Gheorghe după câteva clipe nesfârșite - acum am înțeles eu multe. Și am înțeles că eu ți-am făcut mare ponos. Nu am vrut să ți-l fac și nu am știut până acum.

Fata îl privea cutremurată încă, fără un cuvânt, așa că bărbatul continuă:

- Ți-l mai amintești tu pe flăcăul acela de-acum opt ani, cu care ai jucat la horă? Cel care este tatăl fiului nostru ... vreau să spun, tatăl lui Gheorghică.

Simina încuviință tăcută.

- Eu cred că nu era om. Era urs și se făcea om când era luna plină. Și așa e și fiul ... adică Gheorghică.

- Da, șopti ea.

- Ai știut?

- Am bănuț, dar după ce am rămas grea și nu a mai venit, am încercat să nu mă mai gândesc la el. Am încercat, dar nu am putut.

Gheorghe își plecă privirea rușinat, apoi oftă și continuă cu voce pierdută:

- Atuncea nu am știut ... și de aceea am să-ți cer iertare ... pentru că eu l-am omorât. Și tot eu

I-am făcut și pe fiul ... său să plece.

Simina fu scuturată de plâns, iar Gheorghe se ridică hotărât.

- Dar aceasta nu am să las să se întâmple. Urs sau nu, Gheorghiuță este băiatul tău și nu am să-l las să se piardă. Plec chiar acum după el.

Vânătorul își luă armele și ieși grăbit, iar Simina se duse pe prispă și privi lung după el. Într-o singură zi își pierduse și copilul și pe cel care îi fusese ca un frate. În următoarele săptămâni stătu zile întregi pe prispă, neridicându-se decât ca să deretice și să curețe casa, în așteptarea celor doi.

După aproape o lună de căutări, Gheorghe ajunse de cealaltă parte a munților, pe la Mateiaș. Găsise mai mulți urși, dar cum se apropia de ei strigând "Gheorghiuță, Gheorghiuță", aceștia o rupeau la fugă și nu reușea să-i ajungă din urmă. Căută pe câteva cărări ascunse ale Mateiașului și până la urmă găsi un urs tânăr, care parcă aducea cu acela pe care-l văzuse în casa lui cu aproape o lună în urmă. Animalul rupea cu ghearele o scorbură în care se aciuiseră un roi de albine, mormăind când acestea îl înțepau, dar continuă să fărâmițeze gura scorburii, lovind din când în când în aer, când albinele se adunau să-l atace.

- Gheorghiuță - strigă omul - doar te-am învățat să te freci pe mâini și pe față cu usturoi și să nu le strici scorbură.

Ursul mugii întorcându-se către el, dar chiar atunci fu atacat de un roi de albine care bâzâiră furioase în jurul lui.

- Gheorghiuță, hai să te ajut.

Se apropie cu mâinile întinse de urs, care urlă către el. Dar bărbatul nu ținea seamă. Apropiindu-se zicea blând din când în când "Gheorghiuță, lasă-mă pe mine să îți scot mierea". Când ajunse la câțiva pași, ursul mugii din nou, apoi încercă să-l lovească în piept cu ghearele. Însă bărbatul se retrase, iar animalul îl urmă. Vânătorul dădea înapoi, dar până la urmă alunecă și căzu pe spate. Într-o clipă, ursul fu asupra lui.

- Tu nu ești Gheorghiuță, strigă omul înfricoșat, iar ursul se repezi cu colții la beregata lui.

Dar înainte să aibă timp să-l sfâșie, un alt mormăit se auzi, iar ursul zbură în lături.

Un urs enorm, cu blana brăzdată de câteva cicatrici, îl făcuse pe celălalt să zboare cât-colo, cu o singură labă. Întâiul urs se întoarse furios, dar văzând cât de mare era adversarul său, plecă în fugă.

Vânătorul se ridică grăbit și puse o săgeată în arc, iar ursul uriaș dispăru în goană.

- Nu - strigă Gheorghe - nu pleca. Acum știu cine ești și nu mai are de ce să îți fie teamă de mine. Vino înapoi!

Își băgă săgeata înapoi în tolă și își puse arcul pe umăr, apoi ridică mâinile.

- Vino înapoi! Vino înapoi! Am să te duc la Simina!

Dar ursul cel mare nu se mai vedea. Atunci se mai auzi un mormăit și dintr-un tufiș apărură un urs tânăr, care veni înspre el fără teamă.

- Tu ești Gheorghiuță?

Ursul înclină din cap de câteva ori și mai făcu câțiva pași.

- Of băiatul meu, spuse vânătorul și, apropiindu-se de el, îi luă capul în brațe, iar o lacrimă îi brăzdă fața împietrită. Simți mișcare în spatele său, dar nu se întoarse ci îi spuse arătând înapoia sa:

- Acesta este tatăl tău adevărat. Eu i-am făcut un mare neajuns înainte ca tu să te naști.

Apoi se întoarse către ursul uriaș pe care-l simțise în spatele lui și continuă:

- Tu mi-ai cruțat viața când ai fi putut să mă prăpădești într-o clipită. Iar eu tot am tras în tine cu săgeți, ca să te omor. Acum am înțeles cine ești și de ce m-ai cruțat și îți cer iertare pentru neajunsurile pe care ți le-am făcut. Oare ai să găsești atâta bunătate în inima ta ca să mă ierți?

Uriașul îl privi o clipă tăcut, apoi încuviință din cap.

- Bine - spuse vânătorul - acum hai să ne întoarcem la Simina.

Pe cărări ascunse în inima muntelui, cei trei ajunseră în seara următoare la Moieciu. Urșii îl purtară pe vânător prin locuri nemaivăzute, prin văi pline de vânat și de ierburi de leac și prin tuneluri în care pietrele prețioase străluceau printre gogoloaie de aur și argint.

Chiar când ajunseră, soarele apuse, iar luna plină răsări. Sătenii le dădeau binețe, uitându-se curioși la necunoscutul acela frumos și brăzdat de cicatrici și la ceilalți doi, pe care nu-i mai văzuseră de o lună.

- Simina! se auzi o voce în noaptea tainică.

Fata tresări din somn - căci ațipise pe prisă - și se ridică în picioare, privind pătrunzător înspre umbrele argintate de lună. Una dintre umbre începu să se miște, iar Simina își duse o mână la gură ca să-și înăbușe un țipăt. Făt-frumos din neamul urșilor o prinse în brațe chiar când iubita lui se prăbușea, fără cunoștință.

Florile multor primăveri și-au scuturat petele peste aceste întâmplări, iar uitarea s-a așternut peste ele.

Înainte de sfârșitul verii, Gheorghe s-a întors în satul său, la Mărcuș. A trăit acolo holtei, până la adânci bătrânețe. Când vreo fată sau vreo vădană încerca să se apropie de el, vânătorul îi zâmbea blând și îi spunea că inima lui e frântă de dorul uneia care nu poate să fie a lui. A trăit mai mult singur, doar că, din când în când, în nopțile cu lună plină, un copil se arăta la poarta lui.

Cu timpul, copilul a crescut și a devenit un flăcău frumos, care joacă din când în când la horele de la Mărcuș ... dar numai când e lună plină.

Despre Făt-frumos din neamul urșilor, despre iubita și copilul său nu s-a mai auzit nimic, nici la Câmpulung nici la Moieciu. Amintirea lor s-a stins și numai rar se mai întâmplă să vadă cineva prin pădurile tainice o femeie frumoasă însoțită de un urs. Și familiile sărmene o mai văd câteodată pe femeie, când vine să le lase la ușă bucate și oleacă de aur, cât să treacă iarna cu bine. Unii spun că femeia este păzită de către un urs uriaș, dar nimeni nu l-a văzut cu-adevărat.

Numai în nopțile de vară cu lună plină, vin amândoi până la marginea Mărcușului și se uită lung la locurile în care s-au întâlnit și s-au iubit. Atunci ursul se transformă într-un bărbat falnic și cei doi iubiți se sărută cu dor.

Iar luna plină le zâmbește din țăriile cerului și șoptește povestea lor, tuturor celor care vor să-i asculte razele de argint.

Și-am încălecat pe-o șa și v-am spus poveste-așa.